NORAKSTS
Lieta Nr.A42564408
A1451-10/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 28.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese E.Apīne,
piedaloties sūdzības iesniedzējas SIA „Aparmita" valdes loceklei *I.Ā.*, pilnvarotajam pārstāvim *E.L.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Patērētāju tiesību aizsardzības centra – pilnvarotajai pārstāvei *Z.K.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Aparmita" (reģistrācijas Nr.40003589618) sūdzības par Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2008.gada 10.aprīļa lēmuma Nr.E03-RIG-144 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk arī – PTAC) 2008.gada 26.martā nosūtījis SIA „Aparmita" (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) vēstuli Nr.21-07/2590, kurā paziņojis par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā par reklāmas noteikumu pārkāpšanu.

[2] PTAC 2008.gada 10.aprīlī pieņēmis lēmumu Nr.E03-RIG-144 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru sūdzības iesniedzēju saucis pie atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 166.[13]panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot naudas sodu Ls 300 apmērā. Lēmums pamatots ar tālāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] 2008.gada 24.janvārī PTAC saņemta Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk arī – PVD) Pārtikas centra vēstule, kurā norādīts uz laikrakstā „Rīgas Balss" 2007.gada 13.decembrī publicēto uztura bagātinātāja „Vioflex" reklāmas (turpmāk arī – Reklāma) neatbilstību normatīvo aktu prasībām. Reklāmā uztura bagātinātājam „Vioflex" tiek piedēvētas ārstnieciskas īpašības. Tādējādi tiek pārkāpts 2005.gada 20.septembra Ministru kabineta noteikumu „Noteikumi par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību" (turpmāk arī – Noteikumi) 21.punkts.

[2.2] 2008.gada 14.februārī PTAC nosūtījis Veselības ministrijai vēstuli Nr.21-07/1353, kurā lūgts sniegt atzinumu vai Reklāmā sniegtā informācija satur vai nesatur norādes, ka uztura bagātinātājs novērš saslimšanu, ārstē vai izārstē slimības, vai atsauces uz šādu iespēju. 2008.gada 14.martā saņemta Veselības ministrijas vēstule, kurā norādīts, ka uztura bagātinātāja „Vioflex" reklāmā ir norādes uz iespējām ārstēt sāpes, tādējādi reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām.

[2.3] 2008.gada 26.martā PTAC paziņojis sūdzības iesniedzējai par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, lietas izskatīšanas vietu un laiku, kā arī,

pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmo daļu, izteicis aicinājumu izteikt viedokli un argumentus. 2008.gada 10.aprīlī PTAC saņemta sūdzības iesniedzējas pilnvarotā pārstāvja vēstule, kurā izteikts viedoklis un sniegti argumenti.

[2.4] Izvērtējot kopumā visus administratīvās lietas materiālus, PTAC norāda, ka Reklāma atbilst visām reklāmas pazīmēm Reklāmas likuma 1.panta izpratnē. Ņemot vērā, ka Reklāmā uztura bagātinātājam tiek piedēvētas ārstnieciskas īpašības, pārkāpjot 2005.gada 20.septembra Ministru kabineta noteikumu ,,Noteikumi par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību" 21.punktu, Reklāma neatbilst Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā izvirzītajai likumīguma prasībai.

[2.5] Izvērtējot sūdzības iesniedzējas vēstulē pausto viedokli un argumentus, PTAC norāda, ka konkrētajā gadījumā PTAC administratīvā pārkāpuma lietu uzsāka par reklāmas noteikumu pārkāpšanu, nevis par laikrakstā publicēto rakstu. Administratīvā pārkāpuma lieta tika uzsākta konkrēti par uztura bagātinātāju „Vioflex".

PTAC nepiekrīt sūdzības iesniedzējas argumentam, ka Veselības ministrija savā atzinumā ir sniegusi kļūdainu interpretāciju. Konkrētajā gadījumā PTAC izteica lūgumu Veselības ministrijai sniegt atzinumu par to, vai reklāmā lietotās frāzes satur informāciju vai norādes uz ārstnieciskām īpašībām. Veselības ministrija savas kompetences ietvaros konstatēja, ka uztura bagātinātāja ,,Vioflex" reklāmā ir norādes uz ārstnieciskajām īpašībām.

PTAC nepiekrīt sūdzības iesniedzējas viedoklim, ka nav iespējams pilnībā ievērot visu normatīvo aktu prasības. PTAC norāda, ka reklāmas devējs nes pilnu atbildību par to, kāda informācija tiek sniegta reklāmā. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām uztura bagātinātāju reklāmās nevar tiem piedēvēt ārstnieciskas īpašības.

[2.6] Sūdzības iesniedzēja atbilst reklāmas devēja statusam Reklāmas likuma 10.panta pirmās daļas izpratnē, jo, izplatot Reklāmu, tiek veicināta sūdzības iesniedzējas komercdarbība. Saskaņā ar Reklāmas likuma 10.panta otro daļu sūdzības iesniedzēja atbild par Reklāmas saturu. Ņemot vērā Reklāmas likuma 10.panta trešo daļu sūdzības iesniedzēja nebija tiesīga izplatīt normatīvo aktu prasībām neatbilstošu Reklāmu.

[2.7] Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC secina, ka sūdzības iesniedzējai nav lietderīgi uzlikt Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 1-4.punktā noteiktos tiesiskos pienākumus, bet gan, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 5.punktu, piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu, uzsākot lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā. PTAC ņem vērā, ka Reklāma tika izplatīta ierobežotā laika posmā un uz administratīvās lietas ierosināšanas brīdi Reklāma vairs netika izplatīta. Pie šādiem apstākļiem PTAC uzskata, ka, uzliekot kādu no Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 1-4.punktā noteiktajiem tiesiskajiem pienākumiem, netiks sasniegts Reklāmas likuma 2.pantā noteiktais mērķis par sabiedrības interešu ievērošanu reklāmas izplatīšanas jomā. Tādējādi PTAC secina, ka administratīvās lietas ietvaros kā ietekmēšanas līdzeklis par administratīvo pārkāpumu, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 5.punktu, piemērojams administratīvais sods. Pie šādiem apstākļiem ietekmēšanas līdzekļa piemērošana par administratīvo pārkāpumu, uzsākot lietvedību, ir vienīgais veids, kā nodrošināt, lai sūdzības

iesniedzēja savās turpmākajās reklāmās ievērotu normatīvo aktu prasības.

[2.8] Nosakot sūdzības iesniedzējai uzliekamo naudas soda apmēru, tiek ņemts vērā tas, ka nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu reklāmas izplatīšanā iesaistītās personas no administratīvā pārkāpuma izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, kā arī tas, ka LAPK 166.[13]panta otrā daļa paredz sankciju juridiskajām personām līdz desmittūkstoš latiem, un PTAC nav konstatējis Reklāmas ilglaicīgu izplatīšanu, kā arī nav konstatēti ne administratīvo atbildību mīkstinoši, ne pastiprinoši apstākļi.

[3] Sūdzībā Administratīvajai rajona tiesai sūdzības iesniedzēja uzskata Lēmumu par nepamatotu un atceļamu, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētajā publikācijā „Vioflex" reklāmas laukumā ietvertais teksts ir vērsts uz to, lai informētu lasītājus, ka šis produkts satur veselību veicinošu sastāvdaļu – kurkumīnu, kas ir dabīgs līdzeklis un kam cita starpā ir labvēlīga ietekme iekaisuma sāpju gadījumā. Tā kā minētā sastāvdaļa kurkumīns nav plaši zināms Latvijas patērētājiem, sūdzības iesniedzēja uzskatīja par nepieciešamu publikācijā pievienot šāda veida raksturojumu, lai informētu lasītājus, kas šis ir par produktu. Tikpat labi pārtikas produktos vai uztura bagātinātājos var būt iekļautas citas dabiskas izcelsmes sastāvdaļas, kurām arī ir pozitīva ietekme uz cilvēka organismu. Šādu pozitīvo produkta sastāvdaļu un to īpašību uzskaitīšana nebūt nenozīmē, ka produkts tiek reklamēts kā ārstniecisks līdzeklis vai medikaments.

[3.2] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētajā publikācijā minētā informācija nav nepatiesa un nemaldina patērētājus, jo minētie produkti tik tiešām atbilst tiem piedēvētajām pozitīvajām īpašībām. Produkti ir oficiāli reģistrēti Latvijā noteiktajā kārtībā noteiktajos reģistros.

[3.3] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka lietas materiālos esošajā Veselības Ministrijas vēstulē Nr.V-01-18.01-14/266 ir ietverta kļūdaina teksta interpretācija, kā rezultātā apgalvots, ka uztura bagātinātājam „Vioflex" ir piedēvētas ārstnieciskas īpašības, ka tas ārstē sāpes. Jāatzīmē, ka mediķi sāpes, kā tādas, vispār nekvalificē, kā slimību, kā diagnozi, kuras ārstēšanai izraksta konkrētus medikamentus.

[3.4] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka nepārveidota Reklāmas teksta atbilstību normatīvo aktu prasībām apliecina fakts, ka Latvijas Republikas Uztura bagātinātāju reģistrā reģistrētajiem uztura bagātinātājiem (ar aprakstu par uztura bagātinātāja pielietojumu), Sabiedrības veselības aģentūrā (turpmāk arī – SVA) ir izvērtētas un piereģistrētas veselīguma norādes.

[3.5] SVA reģistrs pēc būtības ir izveidots, lai nerastos domstarpības un pārpratumi, reklamējot uztura bagātinātājus, kas ir kā starpposms starp parastu – ikdienas – pārtiku un medikamentiem. Striktu robežu starp ikdienas pārtiku un uztura bagātinātāju, vai starp uztura bagātinātāju un medikamentu ne vienmēr ir viegli novilkt. Uztura bagātinātājam „Vioflex" SVA reģistrētas veselīguma norādes: „locītavu veselībai – uzlabo locītavu funkcionālo stāvokli un kustīgumu, aktivizē metabolismu, aizsargā un atjauno skrimšļus, palīdz saglabāt kustību brīvību, D vitamīns – stipriem kauliem, K vitamīns – kaulaudu mineralizācijai. Kurkumīns tiek lietots, jo stiprina organisma aizsargspējas". Izmantojot līdzīgus vārdu salikumus,

t.sk., ar tiešu atsauci uz pozitīvu iedarbību sāpju gadījumos Latvijas Republikā ir piereģistrēti arī virkne citu uztura bagātinātāju, kuru reklamēšana laikrakstos, televīzijā, radio un citos masu informācijas līdzekļos tiek plaši realizēta, piemēram, „Litozin Forte" un „Livol Cold", tātad, vadoties pēc analoģijas „Vioflex" reklāmas teksts: „līdzeklis pret iekaisuma sāpēm" nekādi nenorāda uz medicīnisku diagnozi vai kādu zālēm atbilstošu norādi.

[3.6] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka privātam uzņēmumam nav jācieš zaudējumi un jāsaņem nepamatoti sodi, ja Pārtikas un veterinārais dienests un PTAC uzskata šādus gadījumus par likuma pārkāpumiem, tad cita valsts institūcija šajā gadījumā – SVA pieļauj veselīguma norāžu reģistrā reģistrēt atsauces uz sāpēm, kopsakarā ar uztura bagātinātāju pozitīvajām īpašībām.

[3.7] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka vērtējot šo situāciju būtu vērā ņemams arī fakts, ka sūdzības iesniedzēja darbojas šajā nozarē jau kopš 2002.gada un līdz šim ne reizi nav pieļāvusi tādus pārkāpumus, kas tai šobrīd tiek nepamatoti inkriminēti. Turklāt apstrīdētā publikācija ir vienreizēja un pēc kompetento institūciju aktivizēšanās minētā darbība nekavējoties tika pārtraukta līdz jautājumu pilnīgai noskaidrošanai, kas vērtējama kā korekta un godprātīga rīcība. Sūdzības iesniedzējai nav bijis nolūka apzināti maldināt patērētājus, lai pretlikumīgi un nepamatoti gūtu maksimālu pelņu, bet gan vēlme sniegt patērētājiem iespējami plašāku informāciju par produkta pozitīvajām īpašībām. PTAC piemērotā sankcija ir nepamatota un faktiskai situācijai neatbilstoša.

[3.8] Sūdzības iesniedzēja nepiekrīt, ka naudas soda piemērošana bija vienīgais veids, kā nodrošināt, lai sūdzības iesniedzēja savās turpmākajās reklāmās ievērotu normatīvo aktu prasības, un uzskata, ka uzdodot sniegt papildus informāciju patērētājiem, pieprasot izslēgt atsevišķus reklāmas elementus, aizliedzot reklāmas turpmāku izplatīšanu, pieprasot reklāmas atsaukumu u.c. būtu daudz samērīgāk un taisnīgāk.

[4] 2008.gada 19.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lietas 20.-22.lapa)*. Atbildētājs sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu, paskaidrojot tālāk minēto.

[4.1] PTAC nepiekrīt sūdzībā izteiktajam argumentam attiecībā uz Reklāmā ietvertajām norādēm par uztura bagātinātāja īpašībām, skaidrojot, ka uztura bagātinātāja „Vioflex" sastāvdaļu pozitīvās ietekmes un īpašību uzskaitīšana nenozīmē, ka produkts tiek reklamēts kā ārstnieciskais līdzeklis vai medikaments, PTAC paskaidro, ka, ievietojot Reklāmā atsauci uz uztura bagātinātājā esošo sastāvdaļu īpašībām, ar Reklāmu tiek veicināts uztura bagātinātāja „Vioflex" pieprasījums un popularitāte. Saskaņā ar PVD Pārtikas centra atzinumu, Reklāma satur atsauci uz iespēju novērst (ārstēt) sāpes „līdzeklis pret iekaisuma sāpēm", un ir uzskatāms, ka attiecībā uz Reklāmu jāpiemēro 2005.gada 20.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 725 „Noteikumi par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību" 21.punkta noteikumi, kuros ir paredzēts, ka uztura bagātinātāju reklāmā nedrīkst ievietot vai lietot norādes vai atsauces uz šādu iespēju.

PVD 2008.gada 11.jūnijā pa elektronisko pastu sniedzis komentārus attiecībā uz uztura bagātinātāja „Vioflex" sastāvdaļu kurkumīnu, kurš nav minēts uztura

bagātinātāju reģistrā. Uztura bagātinātāju reģistrā ir reģistrēts kurkumas pulvera ekstrakts. PVD nav informācijas par to, kādu daudzumu kurkumīnu produkts satur.

[4.2] PTAC nepiekrīt sūdzībā izteiktajam argumentam attiecībā par to, ka Reklāmā minētā informācija nav nepatiesa un nemaldina patērētājus, jo sniegtā informācija (uztura bagātinātāja īpašības) atbilst patiesībai, PTAC paskaidro, ka Reklāmā minētais uztura bagātinātājs ir reģistrēts uztura bagātinātāju datu bāzē, tātad tas pēc sava sastāva un īpašībām atbilst uztura bagātinātāja definīcijai un uz to ir attiecināmi to regulējošie normatīvie akti. Neskatoties uz to, kādas īpašības piemīt uztura bagātinātājam, kamēr tas nav uzskatāms par medicīnisku līdzekli, tam saskaņā ar likumdošanu nav piedēvējamas ārstnieciskās īpašības. Uztura bagātinātāji saskaņā ar Noteikumu 4.punktu ir pārtikas produkti parastā uztura papildināšanai. Tie ir koncentrētas uzturvielas (vitamīni un minerālvielas) vai citas vielas, kurām ir uzturvērtība vai fizioloģiska ietekme, atsevišķi vai kombinācijās, un tos izplata un realizē devās — kapsulās, pastilās, tabletēs, drāzējās un citos veidos, pulvera maisiņos, ampulās un citā iesaiņojumā, kas paredzēts lietošanai mazos un nomērītos daudzumos.

[4.3] Attiecībā uz sūdzībā minēto, ka lietas materiālos esošajā Latvijas Republikas Veselības ministrijas vēstulē Nr.V-01-18.01-14/266 ir ietverta kļūdaina teksta interpretācija, kā rezultātā uztura bagātinātājam „Vioflex" ir piedēvētas ārstnieciskās īpašības, ka tas ārstē sāpes, PTAC paskaidro, ka nepiekrīt minētajam argumentam. Konkrētajā gadījumā PTAC izteica lūgumu Veselības ministrijai sniegt atzinumu par to, vai Reklāmā lietotās frāzes satur informāciju vai norādes uz ārstnieciskajām īpašībām, realizējot Administratīvā procesa likumā (turpmāk arī – APL) ietverto objektīvās izmeklēšanas principu, PTAC pieprasīja lietas izskatīšanai nepieciešamo informāciju no kompetentas iestādes. Veselības ministrija savas kompetences ietvaros konstatēja, ka Reklāmā ir iekļautas norādes uz ārstnieciskajām īpašībām.

[4.4] Attiecībā uz sūdzībā minēto argumentu, ka nepārveidota Reklāmas teksta atbilstību normatīvo aktu prasībām apliecina fakts, ka Latvijas Republikas Uztura bagātinātāju reģistrā reģistrētiem uztura bagātinātājiem SVA ir izvērtētas un piereģistrētas veselīguma norādes, un attiecībā uz dažādu valsts iestāžu atšķirīgo nostāju, PTAC paskaidro, ka, pirmkārt, SVA nereģistrē norādes, bet tikai veic to apkalpošanu un nosūta atbildīgajām institūcijām izvērtēšanai un reģistrēšanai. Otrkārt, PVD konkrēti uztura bagātinātājam „Vioflex" nav atradis iesniegtas veselīguma norādes. PVD pieļauj iespēju, ka norādes ir iesniegtas vēlāk, bet uz šo laiku PVD nav šādas informācijas.

PVD atzinumā uzsver, ka sūdzībā norādītās atsevišķās norādes tika iesniegtas citām firmām, savukārt atsevišķas norādes par kurkumīnu nav SVA veselīguma norāžu sarakstā, tāpēc nevar apgalvot, ka tās iesniegtas SVA.

[4.5] PTAC nepiekrīt argumentam, ka Noteikumos nav stingri noteiktu robežu starp ikdienas pārtiku un uztura bagātinātāju, kā arī ir grūti noteikt atšķirību starp uztura bagātinātāju un medikamentu. PTAC paskaidro, ka uztura bagātinātājs nav starpposms starp ikdienas pārtiku un medikamentiem, bet ir pārtika, kā tas ir noteikts Noteikumos.

[4.6] Saskaņā ar PVD sniegto atzinumu „Litozin Forte" un „Livol Cold" veselīguma norādes, atšķirībā no uztura bagātinātāja „Vioflex", tika iesniegtas ar

pieteikumu SVA.

[5] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāvji sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem.

[6] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina par pamatotu, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, uzklausot lietas dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

[8] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[8.1] Laikrakstā ,,Rīgas Balss" 2007.gada 13.decembrī publicēta uztura bagātinātāja ,,Vioflex" reklāma *(lietas 28.lapa)*;

[8.2] 2008.gada 24.janvārī PTAC saņemta PVD Pārtikas centra vēstule, kurā norādīts uz Reklāmas neatbilstību normatīvo aktu prasībām *(lietas 23.-25.lapa)*;

[8.3] 2008.gada 14.februārī PTAC nosūtījis Veselības ministrijai vēstuli Nr.21-07/1353, kurā lūgts sniegt atzinumu vai Reklāmā sniegtā informācija satur vai nesatur norādes, ka uztura bagātinātājs novērš saslimšanu, ārstē vai izārstē slimības, vai atsauces uz šādu iespēju *(lietas 33.-34.lapa)*;

[8.4] 2008.gada 14.martā saņemta Veselības ministrijas vēstule, kurā norādīts, ka uztura bagātinātāja ,,Vioflex" reklāmā ir norādes uz iespējām ārstēt sāpes, tādējādi reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām *(lietas 36.-37.lapa)*;

[8.5] PTAC 2008.gada 26.martā nosūtījis sūdzības iesniedzējai vēstuli Nr.21-07/2590, kurā paziņojis par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā par reklāmas noteikumu pārkāpšanu un aicinājis sniegt viedokli *(lietas 38.-40.lapa)*;

[8.6] 2008.gada 10.aprīlī PTAC saņemta sūdzības iesniedzējas pilnvarotā pārstāvja vēstule, kurā izteikts viedoklis un sniegti argumenti *(lietas 42.-43.lapa)*;

[8.7] PTAC 2008.gada 10.aprīlī pieņēmis lēmumu Nr.E03-RIG-144 jeb Lēmumu par sūdzības iesniedzējas saukšanu pie atbildības par LAPK 166.^{13}panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot naudas sodu Ls 300 apmērā *(lietas 9.-13.lapa)*.

[9] Sūdzības iesniedzēja ar Lēmumu saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{13} panta otro daļu, kas noteic, ka „par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām – līdz desmittūkstoš latiem" (redakcijā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi).

Atbildētājs pārkāpumu saista ar Ministru kabineta 2005.gada 20.septembra noteikumu „Noteikumi par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību" jeb Noteikumu 21.punktu, kas noteic, ka „uztura bagātinātāju normatīvi tehniskajos dokumentos, marķējumā, lietošanas instrukcijā, noformējumā un cita veida informācijā, kā arī uztura bagātinātāju reklāmā nedrīkst izvietot vai lietot norādes vai atsauces par to, ka uztura

bagātinātājs novērš saslimšanu, ārstē vai izārstē slimības, vai atsauces uz šādu iespēju un nedrīkst ietvert jebkādas tiešas vai netiešas atsauces par to, ka līdzsvarots un daudzveidīgs uzturs nespēj nodrošināt pietiekamu uzturvielu daudzumu" (redakcijā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi).

Lietā nav strīda par to, ka 2007.gada 13.decembrī laikrakstā „Rīgas Balss" publicētā informācija *(skat. lietas 28.lapa, labās puses kreisajā stūrī)* ir sūdzības iesniedzējas sniegta Reklāma saskaņā ar Reklāmas likuma 1.pantu, kas noteic, ka „reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem".

Lietā ir strīds par to, vai sūdzības iesniedzējas sniegtā Reklāma pārkāpj aizliegumu un ir pretrunā ar Noteikumu 21.punktu.

Tādējādi tiesai jāveic pārbaude pār to, vai uztura bagātinātāja „Vioflex" reklāma jeb Reklāma atbilst tiesību normās norādītām prasībām.

[10] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve norādīja, ka Lēmums pieņemts saistībā ar to, ka Reklāma satur tekstu: „līdzeklis pret iekaisuma sāpēm".

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka sāpes nav diagnoze, nav slimība un tamdēļ nav pamata uzskatīt, ka uztura bagātinātājs „Vioflex" tiek reklamēts kā ārstniecības līdzeklis.

Tiesas ieskatā Reklāma ir vērtējama kopumā, tāpēc vidusmēra patērētājam šāds medicīnisks viedoklis par sāpēm var nebūt zināms. Pie kam, medicīnā ir pazīstama arī simptomātiskā ārstniecība, kad ārstniecības process vērsts uz simptomu novēršanu vai mazināšanu.

Tāpat Reklāmā sāpes tiek saistītas tieši ar iekaisumu, kas savukārt ir slimība, un locītavu veselību, proti, reklāmas teksts ir: „Jūsu locītavu veselībai kombinācijā ar D vitamīnu un glikozamīnu, kā arī kurkumīnu – dabīgs līdzeklis pret iekaisuma sāpēm". Līdz ar to Reklāma kopumā sniedz informāciju par pacienta ar locītavu problēmām veselības uzlabošanas iespējām un locītavu iekaisuma sāpju mazināšanu, proti, ārstniecību, pārkāpjot Noteikumu 21.punktu.

[11] Vērtējot sūdzības iesniedzējas argumentu par to, ka veselīguma norāde par sāpju mazināšanu ir reģistrēta SVA un ka arī vēlāka reģistrācija nepadara reklāmu par neatbilstošu tiesību normām, tiesa izdara šādus secinājumus:

[11.1] Reklāma publicēta 2007.gada 13.decembrī, bet reģistrācija SVA veikta pēc administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanas, sūdzības iesniedzējai tikai 2008.gada 1.aprīlī iesniedzot pieteikumu. Tātad pārkāpums veikts pirms reģistrācijas fakta *(lietas 50.lapa).*

[11.2] SVA 2008.gada 8.aprīļa vēstulē Nr.11/1560 „Par veselīguma norādi" *(lietas 50.lapa)* norāda, ka saņēmis sūdzības iesniedzējas pieteikumu ar veselīguma norādi produktam „Vioflex": „locītavu veselībai – uzlabo locītavu funkcionālo stāvokli un kustīgumu, aktivizē metabolismu, aizsargā un atjauno skrimšļus, palīdz saglabāt kustību brīvību, D vitamīns – stipriem kauliem, K vitamīns – kaulaudu mineralizācijai. Kurkumīns tiek lietots, jo stiprina organisma aizsargspējas".

SVA atzīst, ka šī veselīguma norāde atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes

20.12.2006. Regulas (EK) Nr.1924/2006 „Par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem" 13.panta prasībām.

Tā kā Regulas (EK) Nr.1924/2006 13.pants ir attiecināms uz veselīguma norādēm, kas neattiecas uz slimības riska samazināšanu, kā arī bērnu attīstību un veselību, tad secināms, ka SVA atzinusi sūdzības iesniedzējas 2008.gada 1.aprīļa pieteikumā ietverto veselīguma norādi par tādu, kura nav attiecināma uz slimības riska samazināšanu un ārstēšanu, un kā tādu pieņēmusi reģistrācijai.

[11.3] salīdzinot Reklāmu ar sūdzības iesniedzējas reģistrēto veselīguma norādi, tiesa secina, ka Reklāmā sniegtā informācija pārsniedz reģistrētās veselīguma norādes robežas, jo veselīguma norādē nav informācijas par uztura bagātinātāja „Vioflex" ārstniecisko ietekmi, kāda ir Reklāmā.

Tiesa secina, ka reģistrētā veselīguma norāde ir attiecināma uz personas veselības stāvokļa uzturēšanu, bet ne ārstēšanu, kā to pamatoti ir norādījusi SVA, ka reģistrētā veselīguma norāde atbilst Regulas (EK) Nr.1924/2006 13.panta 1.punktam, proti, tā ir veselīguma norāde, „kas apraksta vai attiecas uz: a) uzturvielu vai citu vielu nozīmi augšanā, attīstībā un organisma funkciju veikšanā, vai b) psihes un uzvedības funkcijām, vai c) neskarot Direktīvu 96/8/EK, novājēšanu vai svara kontroli, vai svara samazināšanu, vai izsalkuma sajūtas samazināšanu, vai sāta sajūtas pieaugumu, vai arī ar uzturu uzņemtās enerģijas samazināšanu". Veselīguma norādē nav ietverta informācija par to, ka uztura bagātinātājs „Vioflex" palīdz iekaisumiem un/vai mazina iekaisumu sāpes.

Turpretī Reklāmā, kā tiesa jau norādīja šī sprieduma [10] punktā, ir norāde, ka uztura bagātinātājs „Vioflex" palīdz locītavu iekaisuma gadījumos un mazina sāpes, locītavu sāpes.

Tādējādi secināms, ka sūdzības iesniedzēja uztura bagātinātāja „Vioflex" reģistrāciju veikusi saskaņā ar Regulas (EK) Nr.1924/2006 prasībām, bet pirms tam Reklāmā sniegusi paziņojumu, kas arī vēlāk nav reģistrēts kā veselīguma norāde.

Līdz ar to sūdzības iesniedzējas arguments par reģistrācijas faktu ir noraidāms kā nepamatots un persona ir saucama pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{13}panta otro daļu.

[12] Vērtējot sūdzības iesniedzējas argumentu par to, ka PTAC nav pietiekami veicis lietderības apsvērumus un nepamatoti ir izvēlējies sūdzības iesniedzējas administratīvo sodīšanu, tā vietā, lai aizliegtu reklāmas izplatīšanu, atsaukumu vai tamlīdzīgi, tiesa to noraida kā nepamatotu.

Reklāmas likuma 15.panta ceturtā daļa noteic, „ja reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, Uzraudzības iestāde ir tiesīga pieņemt lēmumu, kurā: 1) uzdod reklāmas devējam sniegt reklāmā, preču marķējumā vai citādā veidā papildu informāciju, kas ir būtiska no personu aizsardzības vai uzņēmēju likumīgo tiesību viedokļa; 2) pieprasa izslēgt no reklāmas atsevišķus elementus (informāciju, vizuālos attēlus, skaņu vai citus speciālos efektus); 3) aizliedz reklāmas izplatīšanu; 4) pieprasa reklāmas atsaukumu; 5) lemj par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un par administratīvā soda piemērošanu likumā noteiktajā kārtībā".

Tomēr minētās uzraudzības iestādes, šajā gadījumā – PTAC, funkcijas ir vērtējamas kopsakarā ar citām tiesību normām, tostarp, LAPK ietvertajām. Ja ir aizdomas par personas izdarītu administratīvu pārkāpumu un persona ir saucama pie

administratīvās atbildības, tad iestādei ir pienākums uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, nodrošināt tās gaitu un pieņemt lēmumu par sodīšanu, ja vien netiek konstatēta, piemēram, galējā nepieciešamība, nepieciešamā aizstāvēšanās, vai netiek secināts, ka pārkāpums ir maznozīmīgs.

Neskatoties uz to, ka Reklāmas likuma 15.panta ceturtajā daļā ietvertas vairākas PTAC rīcības iespējas, no tām 5.punktā norādītā ir obligāta. Savukārt LAPK 40.pants noteic pārkāpuma seku novēršanas obligātumu, kas, citstarp, panākams ar minētā panta 1.-4.punktos noteiktajām uzraudzības iestādes funkcijām.

Tādējādi, konstatējot administratīvo pārkāpumu, sūdzības iesniedzēja nebija atbrīvojama no atbildības, aizstājot administratīvo sodu ar kādu no tiesiskajiem pienākumiem par pārkāpuma seku novēršanu.

[13] Vērtējot lietā esošos pierādījumus un procesa dalībnieku paskaidrojumus, tiesa secina, ka Lēmums ir pamatots un atstājams negrozīts. Sūdzības iesniedzējai piemērotais soda apmērs ir atbilstošs pārkāpuma raksturam un LAPK 22.pantā norādītajam mērķim.

Tiesa nekonstatē atbildību mīkstinošus apstākļus attiecībā uz sūdzības iesniedzējas norādīto par seku novēršanu, jo, kā sprieduma [11] punktā konstatēts, tad Reklāmā ietvertā veselīguma norāde nav reģistrēta. Nekādus pierādījumus par Reklāmas papildināšanu vai atsaukumu pēc publikācijas 2007.gada 13.decembrī sūdzības iesniedzēja tiesai nav iesniegusi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu un 279.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt SIA „Aparmita” (reģistrācijas Nr.40003589618) sūdzību un atstāt negrozītu Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2008.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.E03-RIG-144.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E. Apīne
Rīgā, 2010.gada 28.janvārī